

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 14Csp/136/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120307578
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Lampartová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2022:6120307578.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Evou Lampartovou v spore žalobcu: Home Credit Slovakia, a.s., Teplická 7434/147, Piešťany, IČO: 36 234 176, právne zastúpeného: Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s. r. o., 1. mája 173/11, Trenčín, IČO: 47 234 679, proti žalovanému: Q. Z., K.. XX.X.XXXX, O. P. XXX, právne zastúpeného: Mgr. Ladislav Riedl, advokát, Slovenská 46, Prešov, o zaplatenie 3 539,41 EUR s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 2 954,60 EUR s úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne

zo sumy 12,82 EUR od 18.7.2017 do zaplatenia,
zo sumy 33,44 EUR od 18.8.2017 do zaplatenia,
zo sumy 34,01 EUR od 18.9.2017 do zaplatenia,
zo sumy 34,60 EUR od 18.10.2017 do zaplatenia,
zo sumy 35,20 EUR od 18.11.2017 do zaplatenia,
zo sumy 35,80 EUR od 18.12.2017 do zaplatenia,
zo sumy 36,42 EUR od 18.1.2018 do zaplatenia,
zo sumy 37,05 EUR od 18.2.2018 do zaplatenia,
zo sumy 37,69 EUR od 18.3.2018 do zaplatenia,
zo sumy 38,34 EUR od 18.4.2018 do zaplatenia,
zo sumy 39 EUR od 18.5.2018 do zaplatenia,
zo sumy 39,67 EUR od 18.6.2018 do zaplatenia,
zo sumy 40,35 EUR od 18.7.2018 do zaplatenia,
zo sumy 41,05 EUR od 18.8.2018 do zaplatenia,
zo sumy 41,76 EUR od 18.9.2018 do zaplatenia,
zo sumy 42,48 EUR od 18.10.2018 do zaplatenia,
zo sumy 43,21 EUR od 18.11.2018 do zaplatenia,
zo sumy 43,95 EUR od 18.12.2018 do zaplatenia,
zo sumy 44,71 EUR od 18.1.2019 do zaplatenia,
zo sumy 45,48 EUR od 18.2.2019 do zaplatenia,
zo sumy 46,27 EUR od 18.3.2019 do zaplatenia,
zo sumy 47,06 EUR od 18.4.2019 do zaplatenia,
zo sumy 47,87 EUR od 18.5.2019 do zaplatenia,
zo sumy 48,70 EUR od 18.6.2019 do zaplatenia,
zo sumy 49,54 EUR od 18.7.2019 do zaplatenia,
zo sumy 50,39 EUR od 18.8.2019 do zaplatenia,
zo sumy 51,26 EUR od 18.9.2019 do zaplatenia,
zo sumy 52,14 EUR od 18.10.2019 do zaplatenia,
zo sumy 53,04 EUR od 18.11.2019 do zaplatenia,
zo sumy 53,96 EUR od 18.12.2019 do zaplatenia,
zo sumy 54,89 EUR od 18.1.2020 do zaplatenia,
zo sumy 55,83 EUR od 18.2.2020 do zaplatenia,

zo sumy 56,80 EUR od 18.3.2020 do zaplataenia,
zo sumy 57,78 EUR od 18.4.2020 do zaplataenia,
zo sumy 58,77 EUR od 18.5.2020 do zaplataenia,
zo sumy 59,78 EUR od 18.6.2020 do zaplataenia,
zo sumy 60,81 EUR od 18.7.2020 do zaplataenia,
zo sumy 61,86 EUR od 18.8.2020 do zaplataenia,
zo sumy 62,93 EUR od 18.9.2020 do zaplataenia,
zo sumy 64,01 EUR od 18.10.2020 do zaplataenia,
zo sumy 65,12 EUR od 18.11.2020 do zaplataenia,
zo sumy 66,24 EUR od 18.12.2020 do zaplataenia,
zo sumy 67,38 EUR od 18.1.2021 do zaplataenia,
zo sumy 68,54 EUR od 18.2.2021 do zaplataenia,
zo sumy 69,72 EUR od 18.3.2021 do zaplataenia,
zo sumy 70,93 EUR od 18.4.2021 do zaplataenia,
zo sumy 72,15 EUR od 18.5.2021 do zaplataenia,
zo sumy 73,39 EUR od 18.6.2021 do zaplataenia,
zo sumy 74,66 EUR od 18.7.2021 do zaplataenia,
zo sumy 75,94 EUR od 18.8.2021 do zaplataenia,
zo sumy 77,25 EUR od 18.9.2021 do zaplataenia,
zo sumy 78,58 EUR od 18.10.2021 do zaplataenia,
zo sumy 79,94 EUR od 18.11.2021 do zaplataenia,
zo sumy 81,32 EUR od 18.12.2021 do zaplataenia,
zo sumy 82,72 EUR od 18.1.2022 do zaplataenia,

a to všetko v mesačných splátkach vo výške 100 EUR splatných vždy do 20. dňa toho-ktorého kalendárneho mesiaca počnúc kalendárnym mesiacom nasledujúcim po kalendárnom mesiaci, v ktorom tento rozsudok nadobudne právoplatnosť, pričom pri omeškaní čo len časti splátky stáva sa splatným celé dlžné plnenie.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

III. Žalovaný je p o v i n n ý nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 66,96 %, o ktorých výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou doručenou Okresnému súdu Banská Bystrica v rámci upomienkového konania dňa 28.5.2020 domáhal voči žalovanému zaplataenia sumy 3 539,41 EUR s príslušenstvom. Žalobu odôvodnil tým, že ako veriteľ uzatvoril so žalovaným ako dlžníkom - spotrebiteľom dňa 19.4.2017 úverovú zmluvu č. W., ktorej neoddeliteľnou súčasťou sú Úverové zmluvné podmienky spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. Predmetom úverovej zmluvy bolo poskytnutie spotrebiteľského úveru vo výške 3 300,- EUR zo strany žalobcu. Žalovaný sa zaviazal peňažné prostriedky vrátiť v 60 pravidelných mesačných splátkach po 88,57 EUR. Žalovaný sa dostal do omeškania s plnením zmluvných povinností, keď úver riadne a včas nesplácal. Napriek opakovaným upozorneniam dlžné splátky nedoplatil, a teda nedošlo k riadnemu a včasnému splácaniu úveru. Na základe tejto skutočnosti žalobca dňa 18.10.2017 pristúpil k zosplateniu budúcich splátok úveru a vyzval žalovaného k splateniu celého zostatku úveru a dlžných splátok. Žalovaný v lehote na plnenie sumu neuhradil, a preto si žalobca okrem dlžnej sumy uplatňuje v žalobe aj zákonné úroky z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 3 096,56 od 3.11.2017 do zaplataenia. Žalovaný celkovo ku dňu podania žaloby uhradil sumu 88,57 EUR a vychádzajúc kalkulácie finančného vyrovnanja žalobca eviduje voči žalovanému dlh vo výške 3 580,41EUR, ktorý pozostáva z dlžných splátok vo výške 442,85 EUR (neuhradená 1. až 5. splátka), zosplatennej istiny vo výške 3 096,56 EUR (neuhradená istina 6. až 60. splátky) a ostatných dlhov - zmluvných pokút vo výške 41,- EUR ako sankcií, ktoré súvisia s omeškaním žalovaného a sú dojednané medzi stranami sporu v ustanovení bodu 5. úverovej zmluvy - Dôsledky nesplácania úveru.

2. Žalobca v reakcii na výzvu súdu zobral žalobu v časti zmluvných pokút vo výške 41,- EUR späť, a to ešte pred doručením žaloby žalovanému.

3. Okresný súd Banská Bystrica o žalobe rozhodol platobným rozkazom, ktorým žalobe (po čiastočnom späťvzati) v plnom rozsahu vyhovel a zároveň zaviazal žalovaného nahradit' žalobcovi trovy konania.

4. Voči platobnému rozkazu podal žalovaný včas odpor, ktorý odôvodnil tým, že ročná úroková sadzba je v zmluve uvedená vo výške 20,68 %, pričom priemerné úrokové miery z nových obchodov - spotrebiteľských úverov so splatnosťou od 1 do 5 rokov, prezentované NBS, boli v apríli 2017 vo výške 9,97 % p.a. Úroková sadzba uvedená v zmluve presahuje dvojnásobok priemeru na trhu, čo nezodpovedá zákonom vyžadovanému prístupu dodávateľa k spotrebiteľovi s odbornou starostlivosťou a konaniu v súlade s dobrými mravmi. S poukazom na znenie § 39a Občianskeho zákonníka ďalej dôvodil, že vzhľadom na to, že istina úveru bola pre úžeru poskytnutá bez právneho dôvodu, odo dňa nasledujúceho mal veriteľ možnosť uplatniť nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia. Subjektívna premlčacia doba uplynula 19.4.2019 (pozn. súdu - na pojednávaní právny zástupca žalovaného poopravil zrejmu nesprávnosť pôvodne uvedenú v odpore spočívajúcu v dátume 19.4.2017), teda pred podaním žaloby, a preto vzniesol námietku premlčania uplatneného nároku.

5. Žalobca v reakcii na odpor žalovaného trval na žalobe a navrhol pokračovať v konaní na príslušnom súde. Poukázal na skutočnosť, že výška maximálnej odplaty v spotrebiteľských úverových zmluvách bola stanovená právnym predpisom ku dňu podpisu úverovej zmluvy v § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, pričom citoval jeho znenie ako aj znenie § 1 ods. 4 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. S ohľadom na uvedené maximálnu výšku odplaty upravuje zákonné ustanovenie konkrétnou číselnou hodnotou a táto hodnota odplaty nebola prekročená zmluvnými dojednaniami v úverovej zmluve. Preto čo je v súlade so zákonom, musí byť v súlade aj s dobrými mravmi.

6. Okresný súd Banská Bystrica dňa 6.8.2020 postúpil vec tunajšiemu súdu.

7. Žalovaný na vyjadrenie žalobcu už nereagoval.

8. Podaním zo dňa 3.1.2022 žalobca, na výzvu súdu na doplnenie skutkových tvrdení potrebných pre zistenie podstatných a rozhodujúcich skutočností a predloženie dôkazov ohľadom splnenia si povinnosti podľa § 7 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, predložil súdu interný dokument o posúdení bonity žalovaného a listinu označenú ako matričný list, v ktorej žalovaný uviedol potrebné údaje k posúdeniu bonity.

9. Súd nariadil vo veci pojednávanie, na ktorom vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise (zmluvou o spotrebiteľskom úvere č. W. zo dňa 19.4.2017, úverovými zmluvnými podmienkami spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s. - IDEAL CREDIT+, predžalobnou výzvou na zaplatenie zo dňa 2.3.2020 spolu s podacím hárkom, splátkovým kalendárom zmluvy o úvere č. W., výzvou zo dňa 18.10.2017 k splateniu celého úveru - zosplatenie spolu s kalkuláciou finančného vyrovnanie pre predčasné splatenie a ukončenie úverovej zmluvy č. W. aj s podacím hárkom, výpisom čerpania, splátok a úhrad k zmluve č. XXXXXXXXX, interným dokumentom o skúmaní bonity spolu s matričným listom klienta), oboznámil sa s obsahom ostatného spisového materiálu a zistil tento skutkový stav:

10. Žalobca a žalovaný uzatvorili dňa 19.4.2017 zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. W. (ďalej „úverová zmluva“), na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému peňažné prostriedky vo výške 3 300,- EUR. Žalovaný sa zaviazal splatiť úver v 60 pravidelných mesačných splátkach po 88,57 EUR, pri RPMN 22,8 %, ročnej úrokovej sadzbe 20,683408 % a priemernej hodnote RPMN 15,12 %, so splatnosťou prvej splátky dňa 17.5.2017 a nasledujúcich mesačných splátok vždy do 17. dňa v kalendárnom mesiaci, pričom termín konečnej splatnosti bol dojednaný na deň 17.4.2022. Celková čiastka, ktorú mal žalovaný uhradiť boli vo výške 5 314,20 EUR, pričom náklady na úver boli vyčíslené na 2 014,20 EUR. Poskytnutý úver bol účelový - za účelom úhrady auta. Žalovaný uhradil iba jednu splátku 88,57 EUR, splatnú 17.5.2017, a to dňa 29.5.2017. Žalobca teda ako prvú omeškanú splátku evidoval 2. splátku vo výške 88,57 EUR, splatnú dňa 17.6.2017. Žalovaný ani nasledujúcu 3., 4. a 5. splátku, všetky po 88,57 EUR, neuhradil. Žalobca výzvou zo dňa 18.10.2017, podanou na poštovú prepravu dňa 18.10.2017, vyzval žalovaného k úhrade celého zostatku úveru v sume 3 580,41 EUR a to v lehote 15 dní odo dňa doručenia výzvy. Žalovaný okrem vyššie uvedenej prvej splátky nevykonal žiadne ďalšie úhrady.

11. Podľa údajov o úrokových mierach úverov pre nové obchody zverejnených na stránke Národnej banky Slovenska (<https://www.nbs.sk/_img/Documents/STATIST/US/urmn_uve_cr.xls>) bola priemerná úroková miera spotrebiteľských úverov poskytnutých so začiatočnou dobou fixácie splatnosťou od 1 do 5 rokov v mesiaci apríl 2017 vo výške 9,97 % ročne.

12. Zistený skutkový stav súd právne posúdil podľa nasledujúcej právnej úpravy:

13. Podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úver.

14. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov účinného ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“) spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa alebo na účet stavebného sporiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa; 1) tým nie je dotknuté bezhotovostné poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu. 18b) Spotrebiteľským úverom sú aj mladomanželský úver podľa osobitného predpisu, 1a) niektoré stavebné úvery a iné úvery podľa osobitného predpisu 1b) a nezabezpečené úvery poskytované spotrebiteľom na účely rekonštrukcie nehnuteľnosti určenej na bývanie, pričom ustanovenia osobitných predpisov 1c) týkajúce sa poskytovania týchto úverov tým nie sú dotknuté; obmedzenie hornej hranice výšky úveru podľa odseku 3 písm. f) sa na tieto úvery nevzťahuje.

15. Podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

16. Podľa § 7 ods. 4 zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky(17a) sú povinní s vynaložením odbornej starostlivosti na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver získať a účelne využívať údaje o spotrebiteľských úveroch tak, aby boli splnené podmienky podľa odsekov 16 a 17.

17. Podľa § 7 ods. 16 zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľ je povinný postupovať pri poskytovaní spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere obozretne a ponúkať a poskytovať spotrebiteľské úvery

a) spôsobom, ktorý nepoškodzuje spotrebiteľov, a

b) s odbornou starostlivosťou; vynaloženie odbornej starostlivosti je veriteľ povinný hodnoverne preukázať.

18. Podľa § 7 ods. 17 zákona o spotrebiteľských úveroch vynaložením odbornej starostlivosti sa rozumie najmä to, že veriteľ

a) poskytne spotrebiteľovi informácie pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 a 5,

b) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver s ohľadom na získané informácie o spotrebiteľovi; ak je veriteľom veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky, (17a) posúdi schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver najmä s ohľadom na údaje získané z jedného alebo viacerých registrov, do ktorých poskytujú údaje veriteľa, ktorých počet sa rovná aspoň dvojtretinovej väčšine veriteľov, ktorými sú veriteľa podľa § 20 ods. 1 písm. a), ktorí sú zverejnení v zozname veriteľov podľa § 8a, banky, zahraničné banky a pobočky zahraničných bánk, v čase posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

19. Podľa § 7 ods. 19 zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľ podľa § 20 ods. 1 písm. a), banka, zahraničná banka a pobočka zahraničnej banky sú povinní určiť, dodržiavať a pravidelne prehodnocovať limit pre ukazovateľ schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

20. Podľa § 7 ods. 20 zákona o spotrebiteľských úveroch na výpočet ukazovateľa schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver sa použijú tieto položky:

- a) čistý príjem spotrebiteľa,
- b) náklady na zabezpečenie základných životných potrieb spotrebiteľa a osôb, voči ktorým má spotrebiteľ vyživovaciu povinnosť, 17a)
- c) výška splátky spotrebiteľského úveru a
- d) peňažné záväzky znižujúce príjem spotrebiteľa.

21. Podľa § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 19 až 42.

22. Podľa § 20 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľ je oprávnený ponúkať a poskytovať spotrebiteľské úvery len na základe povolenia udeleného Národnou bankou Slovenska, a to v závislosti od udeleného povolenia v tomto rozsahu:

- a) bez obmedzenia rozsahu poskytovania spotrebiteľských úverov podľa § 20a alebo
- b) v obmedzenom rozsahu poskytovania spotrebiteľských úverov podľa § 20b.

23. Podľa § 39 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“) neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

24. V zmysle § 52 ods. 1 až ods. 4 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia úverovej zmluvy (ďalej len „Občiansky zákonník“) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

25. Podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata prevyšovať najvyššiu prípustnú odplatu, ktorú možno od spotrebiteľa pri poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať. Odplatu, podrobnosti o stanovení odplaty, kritériách jej stanovenia a najvyššiu prípustnú výšku odplaty ustanovuje vykonávací predpis.

26. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

27. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

28. Podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

29. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

30. Podľa § 1 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, odplatu pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi tvoria úrok, poplatky a akékoľvek iné odplatné plnenia alebo iné náklady, ktoré sú dohodnuté pri podpise spotrebiteľskej zmluvy a ktoré sú spojené s poskytnutím peňažných prostriedkov alebo vyžadované pri poskytnutí peňažných prostriedkov. Pri výpočte odplaty sa vychádza z predpokladu, že spotrebiteľská zmluva zostane platná dohodnutý čas a že dodávateľ a spotrebiteľ si budú plniť svoje povinnosti za podmienok a v lehotách dohodnutých v spotrebiteľskej zmluve.

31. Podľa § 1 ods. 4 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, na účely stanovenia najvyššej prípustnej výšky odplaty podľa § 1a sa použije priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov bánk a pobočiek zahraničných bánk pre jednotlivé typy novoposkytnutých spotrebiteľských úverov zverejnená podľa osobitného predpisu, naposledy v čase predchádzajúcom uzavretiu spotrebiteľskej zmluvy.

32. Podľa § 1a nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, ak odseky 2 a 3 neustanovujú inak, odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi nesmie prevýšiť dvojnásobok priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov podľa § 1 ods. 4 pri obdobnom úvere alebo pôžičke ročne. Na účely tohto nariadenia vlády sa obdobným úverom alebo pôžičkou rozumie obdobný produkt, ktorý je svojou povahou najbližší forme poskytnutia peňažných prostriedkov spotrebiteľovi podľa predchádzajúcej vety.

33. Podľa § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky²⁾ platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

34. Skutkový stav, čo sa týka okolností zakladajúcich právny vzťah medzi stranami (uzavretie zmluvy, platobná disciplína) nebol sporný. Žalovaný však rozporoval nárok žalobcu z titulu uplynutia subjektívnej premlčacej lehoty na uplatnenie práva z bezdôvodného obohatenia, ktoré žalovaný dôvodil z titulu neplatnosti právneho úkonu - zmluvy o úvere podľa § 39a Občianskeho zákonníka. Žalovaný tiež rozporoval zákonom vyžadovaný prístup dodávateľa k spotrebiteľovi s odbornou starostlivosťou a konanie dodávateľa v nesúlade s dobrými mravmi s poukazom na výšku úrokovej sadzby úveru vo výške presahujúcej dvojnásobok priemeru na trhu.

35. V predmetnej veci bolo nesporné, že medzi žalobcom a žalovaným bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere podliehajúca právnej úprave o spotrebiteľských zmluvách zakotvenej jednak v zákone č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov, zákone č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, ako aj vo všeobecných ustanoveniach o spotrebiteľských zmluvách v Občianskom zákonníku (§ 52 a nasl.).

36. Keďže v danom prípade bola medzi stranami uzavretá spotrebiteľská zmluva formulárového typu (obsah zmluvy, ako aj obsah obchodných podmienok bol vopred pripravený žalobcom, používa sa vo viacerých prípadoch a spotrebiteľ prakticky takmer nemá možnosť privodiť zmenu a výraznejšie individualizovať zmluvné dojednania), súd v súlade s ustálenou judikatúrou Súdneho dvora EÚ, ako aj rozhodovacou praxou slovenských súdov z úradnej moci (ex officio) preskúmal opodstatnenosť uplatneného nároku z hľadiska jeho súladu s ustanoveniami o ochrane spotrebiteľa a dospel k záveru, že predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere medzi žalobcom a žalovaným spĺňa všetky povinné náležitosti vyžadované zákonom o spotrebiteľských úveroch reflektujúc jeho eurokonformný výklad v

porovnaní s článkom 10 ods. 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23.4.2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere. Súd preto dospel k záveru, že nie je možné považovať poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov v zmysle § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Súd sa ďalej zaoberal preskúmaním spotrebiteľskej zmluvy za účelom zistenia, či zmluva neobsahuje nekalé, neprijateľné podmienky, ktorých použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou s cieľom, aby takéto zmluvné podmienky neboli pre spotrebiteľa záväzné.

37. Súd sa v prvom rade zaoberal výškou dohodnutého úroku z úveru, ktorého výška v danom prípade predstavovala 20,68 % ročne. Úroky za poskytovanie peňažných prostriedkov podliehajú súdnej kontrole vo svetle princípu dobrých mravov (§39 Občianskeho zákonníka). Za dobré mravy možno považovať súhrn etických, všeobecne zachovávaných a uznávaných zásad, ktorých dodržiavanie je často krát zabezpečované aj právnymi normami tak, aby každé konanie bolo v súlade so všeobecnými mravnými a morálnymi zásadami demokratickej spoločnosti. Doterajšia judikatúra súdov nespochybnila, že neprímerané úroky sú v rozpore s pravidlami správania sa, ktoré sú v spoločnosti v prevažnej miere uznávané a predstavujú základný hodnotový poriadok. Cena plnenia nie je vyňatá zo súdnej kontroly, pokiaľ ide o rozsah jej primeranosti a ani kontroly podľa generálnej klauzuly (§53 ods. 1 Občianskeho zákonníka). V tejto súvislosti súd poukazuje jednak na rozsiahlu ustálenú prax súdov, v zmysle ktorej neprímeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom, je taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednaní obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek. Pri nebankových subjektoch, ktoré sú taktiež súčasťou finančného trhu sa vzhľadom na vyššiu mieru rizika vo všeobecnosti dajú akceptovať vyššie úroky, ktoré by však nemali presahovať viac ako 100 % oproti priemeru úrokových sadzieb obdobných úverov poskytovaných bankami.

38. Podľa rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1M Cdo 1/2009 zo dňa 31.07.2009 : „Hoci maximálna výška úrokov (ako odplaty za užívanie požičanej finančnej čiastky) pri peňažných pôžičkách ani pri úveroch nie je žiadnym právnym predpisom limitovaná a je ponechaná výlučne na dohodu zmluvných strán, nie je neobmedzená. Dohoda o výške úrokov totiž musí byť v súlade s ustanovením § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom. Právny úkon postihnutý takouto vadou je absolútne neplatný. O takýto stav pôjde spravidla vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy.“ (obdobne aj rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 24. 5. 2016 sp. zn. 19Co/312/2015).

39. Krajský súd v Prešove vo svojom rozhodnutí sp. zn. 3Co/114/2014 zo dňa 05.11.2014 uvádza: „Výška zmluvných úrokov, pokiaľ tieto úroky prevýšia priemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100 % je neprijateľná a odporuje dobrým mravom. Prevýšenie úrokov o 100 % oproti priemeru úrokov za úvery poskytované bankami je netolerovateľné za žiadnych okolností a preto správne postupoval súd prvého stupňa, ak nepriznal žalobcovi žiadané úroky predstavujúce viac ako 100 % oproti priemeru úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere (v tom čase 12,67 % ročne). V tejto súvislosti odvolací súd zároveň zdôrazňuje, že pokiaľ sú úroky neplatné v celom rozsahu, nemožno ich ďalej ani moderovať, a preto súd prvého stupňa nesprávne postupoval, ak považoval dohodu o výške úrokov nad 12,67 % ročne za absolútne neplatnú. Správne mal ustáliť, že úroky sú neplatné v celom rozsahu. Táto okolnosť totiž spôsobuje značnú nerovnováhu v postavení účastníkov v neprospech spotrebiteľa v zmysle § 53 ods. 1, 5 Občianskeho zákonníka a za týchto okolností je potrebné hodnotiť dohodu o výške úrokov ako absolútne neplatnú.“ Podobne tiež rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 7Co/220/2014 zo dňa 27.11.2014.

40. Priemerná úroková miera spotrebiteľských úverov v čase uzatvorenia úverovej zmluvy (apríl 2017) bola pre daný typ úveru so splatnosťou od 1 do 5 rokov vo výške 9,97 % ročne. Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd zmluvne dojednanú výšku úrokovej sadzby 20,68 % ročne považoval za odporujúcu dobrým mravom, keďže táto presahuje dvojnásobok uvedenej priemernej úrokovej miery ($2 \times 9,97 = 19,94$). Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd s poukazom na § 39 Občianskeho zákonníka považoval dojednanie o výške úrokov za absolútne neplatné pre rozpor výšky úroku s dobrými mravmi, čo má za následok, že žaloba v časti predstavujúcej úroky z úveru nie je dôvodná.

41. Čo sa týka žalobcom namietaného neprekročenia najvyššej prípustnej odplaty pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi, súd konštatuje, že táto limitácia skutočne nebola prekročená (odplata bola vo výške 20,68 %). Najvyššia prípustná výška odplaty pri predmetnom úvere je na úrovni

30,24 % (dvojnásobok priemernej RPMN pri obdobnom úvere, ktorá v zmysle súhrnných informácií o údajoch o novoposkytnutých úveroch za 4. štvrťrok 2016 predstavuje 15,12 %). Pre účely posúdenia, či je úver úžerný však môže okrem limitácie najvyššej prípustnej výšky odplaty za úver, stanovenej na základe § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka v § 1a nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., slúžiť aj samostatný inštitút úroku. Ustanovenie § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka nevyklučuje posúdenie súladu výšky úrokovej sadzby (a prípadne ďalších zložiek odplaty) s dobrými mravmi, ale predstavuje osobitný regulačný mechanizmus, ktorý sa v žiadnom prípade nevyklučuje s uplatnením korektív dobrých mravov. Inými slovami aj zmluva uzavretá s odplatou neprekračujúcou limit vyplývajúci z § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka môže byť v rozpore s dobrými mravmi, nakoľko skúmanie rozporu s dobrými mravmi nie je obmedzené iba na matematické porovnanie odplaty s určitou zákonnou maximálnou hranicou, ale zohľadňuje aj individuálne okolnosti uzavretia posudzovanej zmluvy, postavenie a pomery zmluvných strán a prípadne ďalšie okolnosti. V tejto súvislosti súd poukazuje na obdobné závery uvedené v rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co 404/2017 zo dňa 31. mája 2018, či rozsudku Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 9CoCsp/22/2020 z 22. 10. 2020.

42. Krajský súd v Prešove vo svojom rozsudku sp. zn. 22CoCsp/41/2020 zo dňa 26.11.2020 uvádza: „Vo vzťahu k ustanoveniu § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka odvolací súd dodáva, že uvedené ustanovenie nemožno vykladať tak, aby do odplaty obvykle požadovanej na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch sa zahrňovali i údaje od tých subjektov finančného trhu, ktoré poskytujú neprímerané až úžernícke úroky. Pripustenie takejto možnosti rozhodne nebolo vôľou zákonodarcu, a preto pre účely zistenia výšky obvyklej odplaty sa musí vychádzať z údajov finančných inštitúcií poskytujúcich spotrebiteľské úvery za primerané odplaty, riadiac sa zásadou dobrých mravov, upravenou v ust. § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Úroky za poskytovanie peňažných prostriedkov podliehajú súdnej kontrole vo svetle princípu dobrých mravov. Doterajšia judikatúra súdov nespochybnila, že neprímerané úroky sú v rozpore s pravidlami správania sa, ktoré sú v spoločnosti v prevažnej miere uznávané a predstavujú základný hodnotový poriadok. Cena plnenia tak teda nie je vyňatá zo súdnej kontroly, pokiaľ ide o rozsah jej primeranosti a ani kontroly podľa generálnej klauzuly (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Neprimeranou a preto odporujúcou dobrým mravom je taká výška úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednaná obvyklú určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek.“

43. Súd navyše odvodzuje svoj záver o rozpore výšky úrokovej sadzby s dobrými mravmi aj od predpokladu, že odplata za poskytnutie úveru by mala byť úmerná okrem iného aj bonite klienta, ktorú by si mal dodávateľ vopred dostatočne overiť vzhľadom na povinnosti mu kladené úijným právom i vnútroštátnou úpravou (§ 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch). Podľa názoru súdu je plne opodstatnené vyžadovať v súdnom konaní preukázanie skúmania bonity klienta žalobcom. Pokiaľ si žalobca uplatňuje právo na plnenie zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, je nutné vyhodnotiť, či pri uzatvorení zmluvy boli splnené všetky povinnosti a podmienky, ktoré na tieto zmluvné vzťahy kladie právna úprava zameraná na ochranu spotrebiteľa. Bolo na žalobcovi, aby tento preukázal, že bonitu žalovaného náležite skúmal, že si splnil povinnosť vyplývajúcu mu z ust. § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch.

44. V zmysle § 7 a § 11 ods.2 zákona o spotrebiteľských úveroch je veriteľ pri posúdení úverovej schopnosti klienta povinný brať na zreteľ existujúcu situáciu klienta, najmä jeho príjmy a výdavky, ako aj skutočnosti, ktoré možno na základe informácií dostupných pred uzavretím zmluvy s vysokou mierou pravdepodobnosti očakávať (napr. predpokladaný príjem z prejednávaneho dedičského konania, predaja nehnuteľnosti, poisťného plnenia a pod.). Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Pri posudzovaní budúcej schopnosti spotrebiteľa splácať úver sa vychádza z existujúceho stavu a prezumpcie jeho zachovania do budúca. Nejde však pritom o získanie stopercentnej istoty, že úver bude v budúcnosti splatený, pretože nie je napr. možné s istotou vylúčiť, že spotrebiteľ dostane výpoveď z pracovného pomeru, dlhodobu chorobu a pod. Z uvedeného je zrejmé, že cieľom zákonodarcu bolo efektívne zamedziť predlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne splácať. Z textu zákona o spotrebiteľskom úvere vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu uzavrie alebo nie, si má veriteľ zabezpečiť sám, a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver. Pri získavaní relevantných informácií za účelom posúdenia úverovej schopnosti spotrebiteľa tak veriteľ vychádza ako z

informácií dodaných spotrebiteľom (a samozrejme ním aj preukázaných), tak z informácií, ktoré získava z iných dostupných zdrojov. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať. Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje. Táto povinnosť však nezabavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečiť ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak treba chápať ako situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom/domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný/domáci rozpočet, a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver (t.j. konkrétne príjmy zo zamestnaneckej alebo inej činnosti, konkrétne náklady na bývanie, dopravu, domácnosť alebo nezaopatrené deti). Analýza iba niektorých zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje.

45. Z vykonaného dokazovania súdu je zjavné, že pri overovaní bonity žalovaného žalobca disponoval údajmi od spotrebiteľa o výške jeho príjmu, avšak nebolo preukázané, či s odbornou starostlivosťou pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere posúdil schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Pre účely posúdenia splnenia povinnosti uloženej dodávateľovi v § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch nie je smerodajné, aká bola reálna finančná, majetková a sociálna situácia spotrebiteľa, ale akým spôsobom dodávateľ pristupoval k zisťovaniu a hodnoteniu bonity klienta. Odborná starostlivosť predpokladá overenie údajov, ktoré dlžník veriteľovi uviedol, resp. objektívne podložil minimálne potvrdením zamestnávateľa, nepochybne kľúčová je i povinnosť veriteľa využívať verejne dostupné informácie, akými sú, napr. štátom publikované údaje o životnom a existenčnom minime podľa zákona č. 110/2006 Z. z. a tieto porovnávať so známymi alebo od spotrebiteľa zistenými (nie iba tvrdými) informáciami o jeho príjmoch a výdavkoch (rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 33Cdo/2178/2018). Overovanie bonity žalovaného iba na podklade informácií poskytnutých žalovaným v žiadosti o poskytnutie úveru a prostredníctvom Spoločného registra bankových informácií, nemožno považovať za posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať úver s odbornou starostlivosťou (porovnaj rozhodnutie Krajského súdu v Prešove č.k. 2CoCsp/20/2020 z 23. 09. 2020).

46. Postup žalobcu pri skúmaní bonity spotrebiteľa preukázaný v konaní sa javí iba formálny a nezodpovedajúci odbornej starostlivosti. S odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver nie je možné bez porovnania mesačných príjmov a výdavkov žiadateľa. Len samotné zhromaždenie informácií o klientovi, a navyše neúplné, nemožno samo o sebe považovať za náležité splnenie si povinnosti vyplývajúcej z ust. § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Takýto spôsob zisťovania bonity klienta možno charakterizovať ako posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa a účelové použitie údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa na vytvorenie zdania väčšej schopnosti spotrebiteľa splácať úver, ako tomu v skutočnosti je, čo spôsobuje bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru podľa § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch.

47. V danom prípade nebolo preukázané, aby žalobca mal k dispozícii doklady o príjme žalovaného (potvrdenie zamestnávateľa) a doklady o výdavkoch žalovaného pri uzatváraní zmluvy. Z interného dokumentu o skúmaní bonity síce vyplýva, že pracovná zmluva a výplatné pásky sa mali nachádzať „na bazare“, avšak nemožno preklenúť dojem, že žalobca pri skúmaní bonity iba formálne prihliadol na zisťované údaje za účelom tvrdenia o dostatočnej bonite žalovaného. Veď už len z údajov, ktoré sú zistené v internom dokumente žalobcu je zjavné, že žalovaný mal mať zmluvu na dobu určitú (do 07/2017) s príjmom približne 450 EUR (teda menej než žalovaný uviedol v matričnom liste - 475 EUR) a aj napriek tomu mu bol poskytnutý úver až na sumu 3 300 EUR. Súdu berie na zreteľ, že žalobca môže mať miernejšie podmienky pre určovanie dostatočnej bonity klienta oproti bankám, avšak podľa názoru súdu žalobca nepristupoval v danom prípade pri skúmaní bonity žalovaného s odbornou starostlivosťou, keď mu pre tvrdenie o schopnosti žalovaného splácať úver postačoval iba matematický prepočet aktuálnej schopnosti žalovaného hrať splátky, ale dobu a výšku poskytovaného úveru nezohľadňoval s ohľadom na stabilitu a predpoklad príjmu žalovaného.

48. Súd teda na základe vykonaného dokazovania a uvedených záverov má za to, že úver je bezúročný a bez poplatkov, a teda žalovaný je povinný vrátiť žalobcovi iba poskytnutú istinu úveru po započítaní už vykonanej platby. Zároveň súd konštatuje, že keďže veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, nie je v zmysle § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. Súd tak pri posudzovaní dôvodnosti žalovaného nároku vychádzal zo splatnosti istiny v súlade s dojednaným splátkovým kalendárom, keďže žalovanému zostalo zachované právo na splácanie úveru v splátkach (splátkový kalendár obsahuje rozpis anuitných splátok a súd má za to, že splátka úveru je pri bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru tvorená iba časťou pôvodnej splátky pripadajúcej podľa amortizačnej tabuľky na istinu).

49. Z vykonaného dokazovania je nepochybné, že žalovanému bola poskytnutá suma finančných prostriedkov vo výške 3 300 EUR. Taktiež nebolo sporné, že žalovaný uhradil žalobcovi sumu vo výške 88,57 EUR. Ku dňu vyhlásenia rozsudku bolo splatných 57 splátok, ktoré úhrnne podľa rozpisu splátok v splátkovom kalendári čo do istiny predstavujú celkovú sumu 3 043,17 EUR. Rozdiel medzi splatnými splátkami (iba čistej istiny) a doposiaľ uhradenou sumou potom predstavuje 2 954,60 EUR (3043,17 EUR - 88,57 EUR = 2 954,60 EUR). Úhrada žalovaného pokryla 1. a 2. splátku celé a aj časť 3. splátky. Z tohto dôvodu súd zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy vo výške 2 954,60 EUR, ktorá v zmysle splátkového kalendára teda reálne predstavuje zostatok 3. splátky vo výške 12,82 EUR splatnej dňa 17.7.2017 a ďalej nesplatené istiny 4. až 57. splátky v zmysle splátkového kalendára. Splátky č. 58 až 60 ešte ku dňu vyhlásenia rozsudku neboli splatné, a ich prirodzená splatnosť nastane až v súlade so splátkovým kalendárom. Súd druhým výrokom rozsudku preto žalobu v prevyšujúcej časti zamietol.

50. Súd sa v neposlednom rade ešte potreboval vysporiadať aj s tvrdením žalovaného o neplatnosti celej zmluvy podľa § 39a Občianskeho zákonníka a naň nadväzujúcou námietkou premlčania bezdôvodného obohatenia na strane žalobcu. Podľa § 39a Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon urobený fyzickou osobou nepodnikateľom, pri ktorom niekto zneužije tieseň, neskúsenosť, rozumovú vyspelosť, rozrušenie, dôverčivosť, ľahkomyselnosť, finančnú závislosť alebo neschopnosť plniť záväzky druhej strany a dá sa alebo inému sľúbiť alebo poskytnúť plnenie, ktorého majetková hodnota je vzhľadom na vzájomné plnenie v hrubom nepomere. Súd však preskúmaním zmluvy a na základe tvrdení žalovaného nemal za preukázané naplnenie dikcie predmetného ustanovenia. Žalovaný odvodzoval neplatnosť celej zmluvy iba na základe tvrdenia o privysokom (úžernom) úroku. Tvrdenia k naplneniu ostatných predpokladov pre použitie § 39a Občianskeho zákonníka však neuviedol. Súd však skutkové tvrdenia nemôže produkovať namiesto strany. Žalovaný sa pritom ani nezmenil, že by žalobca zneužil jeho tieseň, neskúsenosť, rozumovú vyspelosť, rozrušenie, dôverčivosť, ľahkomyselnosť, finančnú závislosť alebo neschopnosť. Súd by v prípade takýchto tvrdení mal povinnosť skúmať, či teda nedošlo s ohľadom na okolnosti uzatvárania zmluvy o úvere k úžere a neplatnosti zmluvy podľa § 39a Občianskeho zákonníka. V danom prípade, však súd považoval za neplatné iba dojednanie o výške úrokovej sadzby úveru podľa § 39 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka pre rozpor s dobrými mravmi a pri platnosti zmluvy o úvere ako takej dospel k záveru, že žalovaný nárok nie je premlčaný. Splatnosť prvej omeškanej splátky nastala dňa 17.7.2017, pričom žaloba bola podaná 28.5.2020, a teda žalobca ju podal včas, v trojročnej premlčacej lehote (premlčanie splátok Občiansky zákonník upravuje v § 103, podľa ktorého ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčanie jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti).

51. Žalobca si okrem istiny uplatnil nárok na úrok z omeškania. Sadzba úroku z omeškania bola žalobcom určená v súlade s ustanovením § 517 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. - ku dňom omeškania žalovaného s úhradou jednotlivých splátok vo výške 5 % ročne (vo výške o 5 percentuálnych bodov vyššej ako bola základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu, pričom základná úroková sadzba ECB ku dňu splatnosti tej-ktorej splátky bola vo výške 0,00 %). Keďže žalovaný sa dostal do omeškania s úhradou predmetných splátok, súd zaviazal žalovaného aj na úhradu úrokov z omeškania vo výške 5 % ročne z jednotlivých súm splátok od prvého dňa omeškania s úhradou tej-ktorej splátky.

52. Podľa § 232 ods.3 CSP lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku. Súd môže v odôvodnených prípadoch určiť dlhšiu lehotu.

53. Podľa § 232 ods. 4 CSP ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradím ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

54. Súd v danom prípade zohľadnil žiadosť žalovaného, aby pre prípad neúspechu v konaní mu súd povolil uhradiť dlžnú sumu v splátkach z dôvodu jeho zlej finančnej situácie, na ktorú poukázal s odkazom na to, že mu bol advokát pridelený Centrom právnej pomoci. Iné tvrdenia a dôkazy nepredložil. Súd si pre tieto účely vyžiadal lustráciu zo Sociálnej poisťovne, z ktorej zistil, že žalovaný je aktuálne zamestnaný na dobu neurčitú so stabilným príjmom vo výške 623 EUR v hrubom (minimálna mzda). Vzhľadom na uvedené súd zohľadňujúc jednak príjem žalovaného a súčasne právo žalobcu na zaplatenie dlžnej sumy v primeranej lehote povolil žalovanému splatiť dlžnú sumu v nie neprímerane nízkych splátkach za ktoré považuje splátky vo výške 100 EUR mesačne pod následkom straty výhody splátok v prípade omeškania s úhradou tak, ako je to uvedené vo výrokovvej časti tohto rozsudku.

55. Podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

56. Podľa § 262 ods.1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

57. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP tak, že žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 66,96 %. Žalobca bol úspešný v časti istiny vo výške 2 954,60 EUR, a teda v pomere k žalovanému nároku v rozsahu 83,48 %. Žalovaný bol úspešný v časti zamietnutia žaloby, a to v rozsahu 16,52 % k pôvodne žalovanému nároku. Miera úspechu žalobcu voči žalovanému tak činí 66,96 %. O výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Prešov, písomne, v dvoch vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napadá, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov.